

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319200941
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5319200941.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v právnej veci navrhovateľky - manželky: U. T., rod. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX (matka), zast. splnomocneným zástupcom P. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/X, C., a manžela: U. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. W. XXXX/XX, C. (otec), právne zast.: Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s. r. o., so sídlom Potočná 2835/1A, Čadca, v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode: D. T., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca ako kolíznym opatrovníkom, o odvolaní otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 14P/5/2019-83 zo dňa 16.09.2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. až V., t. j. o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti, o určení výživného, o úprave styku, ako aj o trovách konania **p o t v r d z u j e .**

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok súdu prvej inštancie **n e d o t k n u t ý .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Čadca (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozviedol manželstvo účastníkov U. T., rod. O. a U. T., uzatvorené dňa XX.XX.XXXX v C., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu C., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým č. XX (výrok I.). Maloletú D. T., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok (výrok II.). Otcovi uložil na čas po rozvode manželstva prispievať na výživu mal. D., nar. XX.XX.XXXX, sumou 200,- eur mesačne, a to do 15. dňa mesiaca vopred, k rukám matky mal. dieťaťa (výrok III.). Otec je oprávnený stretávať sa s mal. D. T., nar. XX.XX.XXXX, každý párný týždeň v mesiaci od piatku od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod. s tým, že maloletú prevezme v mieste bydliska matky a po ukončení styku ju odovzdá matke v mieste bydliska. Okrem bežnej úpravy styku otec je oprávnený stretávať sa s maloletou D. každý rok, a to od 25. 07. príslušného roka od 10.00 hod. do 07.08. príslušného roka do 17.00 hod. s tým, že maloletú prevezme v mieste bydliska matky a po ukončení styku ju odovzdá matke v mieste bydliska. Počas vianočných sviatkov je otec oprávnený stretávať sa s maloletou D. každý nepárny rok v čase od 23.12. od 09.00 hod. do 28.12. do 17.00 hod, a každý párný rok v čase od 30.12. od 09.00 hod. do 04.01. do 17.00 hod. s tým, že maloletú prevezme v mieste bydliska matky a po ukončení styku ju odovzdá matke v mieste bydliska. Matka je povinná maloletú na styk riadne pripraviť. Obaja rodičia sú povinní v prípade, že sa styk z vážnych dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému z rodičov, najneskôr 24 hodín pred začatím styku. Dni, počas ktorých nemohol otec realizovať styk s maloletou D. v dôsledku prekážky či na strane matky alebo

na strane otca, je matka povinná otcovi nahradiť (výrok IV.). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok V.).

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že manželstvo účastníkov konania rozviedol, pretože manželské spolužitie účastníkov konania spoločnosťou požadované znaky nenapĺňa. Pri zisťovaní príčin rozvratu manželstva súd zistil, že tieto spočívajú v rozdielnom pohľade na spoločný život, najmä na finančné a ekonomické vedenie domácnosti. Manželia od apríla roku 2016 nežijú v spoločnej domácnosti, manželstvo si od tejto doby neplní svoju funkciu. Nakoľko v starostlivosti matky o maloletú neboli zistené nedostatky, pričom otec súhlasil so zverením dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, súd prvej inštancie maloletú D. zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že matka ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Pokiaľ sa týka úpravy styku otca s maloletou, rodičia dospeli k rodičovskej dohode, pričom rozsah styku je v záujme maloletého dieťaťa, ktoré má k otcovi vrelý citový vzťah, preto súd prvej inštancie obsah rodičovskej dohody prevzal do súdneho rozhodnutia. Výživné, ktoré je povinný platiť otec na maloletú D., súd prvej inštancie určil vo výške 200,- eur mesačne, ktorá suma zohľadňuje skutočnosť, že osobnú starostlivosť o mal. dieťa vykonáva matka, ale aj skutočnosť, že otec sa o maloletú zaujíma, stretáva sa s ňou, kupuje jej k sviatkom darčeky. Otec sa bude takto podieľať cca na 2/3-nách výdavkov maloletej, čo súd prvej inštancie nepovažoval za neprimerane prísne. Výživné vo výške 200,- eur na mal. D. považoval súd prvej inštancie za primerané vo vzťahu k príjmu otca, pričom vychádzal z priemernej čistej mesačnej mzdy 1.039,- eur, ktorú otec dosiahol za obdobie od 07/2018 do 06/2019 v spoločnosti Convoi s. r. o. Mesačné výdavky otca predstavujú splátku úveru v S. W., a. s. v sume 189,34 eur, splátku pôžičky poskytnutej mu matkou v sume 303,- eur, náklady na stravu a chod domácnosti 150,- eur, paušál za telefón 40,- eur, ošatenie a hygienické potreby 100,- eur. Otec má iba jednu vyživovaciu povinnosť. Pokiaľ sa týka pôžičky, ktorú mu poskytla jeho matka (č. l. 42 + 73 spisu) vo výške 21.000,- eur a ktorú spláca v splátkach vo výške 303,- eur mesačne, tu otec uviedol, že z týchto financií spláca svoje podlžnosti, ale požičal si ich aj z dôvodu, aby mohol platiť výživné. Zo zmluvy o pôžičke vyplýva, že pôžička bola poskytnutá dlžníkovi (otcovi) na vyplatenie jeho záväzkov voči iným bankám a poskytovateľom pôžičiek (S. W., Home Credit, Profi Credit). Otec má len jednu vyživovaciu povinnosť, a to k mal. D., ktorú si plní riadne a včas vo výške 130,- eur mesačne, čo vyplynulo aj z prednesu účastníkov. Potom je na zamyslenie, prečo si zobral pôžičku na platenie výživného. Ak otec z pôžičky vyplatil aj dlh voči S. W. a zároveň medzi svoje výdavky ako samostatnú položku uviedol splátku uvedenej banke, potom dvakrát zarátal ten istý výdavok. Ak by súd aj zrátal všetky výdavky, tak ako ich vyčíslil otec, bude tento schopný platiť súdom určené výživné bez toho, aby jeho výdavky presiahli jeho príjem. Každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám mal. dieťaťa, keď vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že maloletá je žiačkou druhého ročníka základnej školy, s čím súvisia výdavky na zakupovanie školských pomôcok (najmä na začiatku školského roka, pričom sa otec podieľal na výdavkoch na školské potreby sumou 100,- eur), na stravu v škole (zálohy vo výške 5,- eur mesačne a jednorazový poplatok za kartičku v sume 1,50 eur), na družinu 7,- eur mesačne. Ďalšie výdavky má matka na stravu v domácom prostredí, ošatenie, hygienické potreby, ktoré vyčíslila v sume 220,- eur. Matka tiež maloletej zabezpečuje bytové potreby (dieťa predsa potrebuje niekde bývať, mať tam teplo, svetlo a vodu). Pokiaľ sa týka iných výdavkov na maloletú vo výške 50,- eur mesačne, ide o výdavky na výlety, matka sa snaží s maloletou tieto absolvovať aspoň raz, dvakrát mesačne. Matka zatiaľ nevedela uviesť výdavky na mimoškolské aktivity/krúžky, keďže zatiaľ nebola zverejnená ponuka krúžkov. Minulý školský rok navštevovala pohybový krúžok, čo predstavovalo sumu 20,- eur mesačne. Matka tiež dcére platí poisťku vo výške 24,90 eur mesačne. Zdravotný stav maloletej je aktuálne stabilizovaný, v minulosti užívala lieky v súvislosti s deformovaním červených krviniek, nakoľko je chudokrvná a chýbalo jej železo. Aktuálne užíva Imunoglukán, ktorý matka hradí mesačne v sume 17,- eur. Zdravotný stav maloletej je známy aj otcovi, nakoľko aj on jej zakupoval lieky, hradil aj polovicu pobytu v nemocnici, t. j. sumu 100,- eur. V danom prípade súd prvej inštancie na základe vlastnej praxe a vyčíslenia matky ustálil výdavky na mal. D. vo výške 280,- - 300,- eur mesačne. Pokiaľ ide o príjem matky zdôraznil, že jej príjem ako rodiča, ktorý sa o mal. dieťa osobne stará, je pre posúdenie výšky výživného až sekundárny. Matka pracuje na Základnej škole s materskou školou v E., jej čistý príjem za obdobie od 08/2018 - 12/2018 bol vo výške 502,52 eur mesačne, v období od 01/2019-06/2019 vo výške 564,68 eur. V tomto školskom roku dôjde u matky k zmene pracovného zaradenia od 01.09.2019, doteraz mala pracovný úväzok ako samostatný pedagogický zamestnanec, k tomu bolo triednictvo a krúžky, aktuálne od 01.09.2019 bude iba asistent učiteľa. Keďže tieto krúžky a triednictvo už nebude vykonávať, aj jej príjem bude nižší, bude na úrovni cca 500,- eur mesačne. Matka má výdavky súvisiace s bývaním vo výške 100,- eur, so splátku úveru

vo výške 30,93 eur, cestovné do práce cca 26,- eur mesačne. Inak má len bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby a pod., jej zdravotný stav je dobrý. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

3. Voči výroku III. citovaného rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec dieťaťa (ďalej aj „odvolateľ“) a navrhoval jeho zmenu tak, že súd zaviazá otca prispievať na výživu maloletej sumou 130,- eur mesačne. Mal za to, že súd prvej inštancie pochybil vo viacerých otázkach, ktoré spôsobujú, že konanie má tzv. iné vady, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“/). Zároveň súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP), pričom nesprávne a zároveň neúplne zistil skutočný stav veci. Vychádzajúc z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa v komparácii s možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi otca je výživné stanovené na sumu 200,- eur mesačne neprímerane vysoké, pričom za primerané výživné považoval výživné v sume 130,- eur mesačne. Súd pri určovaní výživného za najdôležitejší parameter pre určenie výživného považoval bežný príjem a majetkové pomery povinnej osoby. S daným názorom súdu sa v žiadnom prípade nemožno stotožniť, nakoľko nerešpektuje ustanovenie § 75 ods. 1 prvá veta zákona č. 36/2005 Z. z. Bežný príjem a majetkové pomery povinnej osoby nemožno považovať za „najdôležitejší parameter“ pre určenie výživného, nakoľko schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinnej osoby sú len jedným z viacerých faktorov, ktoré majú vplyv na súdom určenú výšku výživného. Pri určení výšky výživného súd musí prihliadať i na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, pričom tieto faktory sú v zásade rovnocenné, teda nemožno jeden z faktorov považovať za „najdôležitejší“. Súd ďalej v odôvodnení rozsudku poukazuje na štatistický ukazovateľ, podľa ktorého „v našej spoločnosti dokonca deväťdesiat percent rodičov je ochotných sa uskromniť, aby mohli splniť potreby svojich detí.“ Je teda zrejmé, že súd za zásadnú skutočnosť pri určovaní výšky výživného musí považovať i potreby dieťaťa, ktoré v tomto prípade nie sú ničím nadštandardné. Ďalej poukázal na to, že Zákon o rodine v žiadnom zo svojich ustanovení nedefinuje kategórie subštandardu, štandardu a nadštandardu, o ktoré sa argumentácia súdu ohľadom výšky výživného opiera. Je neprípustné, aby si súd uľahčoval proces vykonania dôkazov, pričom predložené dôkazy výslovne odmietol podrobne skúmať. Daná argumentácia súdu by mohla obstáť pri určovaní spotreby motorového vozidla, ktoré má za istých fyzikálnych podmienok presne vyčísliteľnú spotrebu pohonných hmôt na kilometer, nie však pri ľudskej bytosti - maloletom dieťati, ktorého potreby sú v každom prípade individuálne bez ohľadu na zaradenie dieťaťa do súdom uvádzaných kategórií subštandard/štandard/nadštandard. Okresný súd mal riadne skúmať všetky odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ako i možnosti schopnosti a majetkové pomery otca a neobmedziť sa na výpočet výživného spôsobom, kedy vypočítal priemernú mesačnú mzdu otca na 1.039,- eur a z tejto sumy určil výživné ako 20 % čistého mesačného zárobku - 207,80 eur, t. j. zaokrúhlene 200,- eur. Ak by malo byť výživné určované súdom matematickým výpočtom, kedy súd určí výživné ako 20 % čistého mesačného príjmu povinnej osoby s argumentom, že oprávnená osoba patrí do skupiny tzv. „štandardu“, dochádza tým k popretiu zmyslu súdneho konania a dokazovania, ktoré je potrebné v každom prípade riadne vykonať. Je neprípustné, aby vo veci konajúca sudkyňa pristúpila k určovaniu výživného v podstate tabuľkovým systémom, podľa príjmu povinného rodiča, počtu vyživovacích povinností (viď bod 25. odôvodnenia rozsudku). Matka uviedla mesačné výdavky na maloletú v sume 244,- eur (lieky, družina, strava, ošatenie, hygiena), iné výdavky vo výške 50,- eur neboli matkou preukázané. Pri takejto výške nákladov je neprípustné, aby otec hradil výživné v sume 200,- eur mesačne. Odvolateľ vyslovil presvedčenie, že ako osoba povinná platiť výživné nie je povinný preukazovať výdavky na maloletú, ale svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery. Súd prvej inštancie vychádzal z nepreukázaných tvrdení matky, že od 01.09.2019 bude iba asistent učiteľa a jej príjem bude nižší, bude na úrovni cca 500,- eur mesačne, keď iba konštatoval, že ide o informáciu, ktorá je u zamestnávateľa matky ľahko overiteľná. Právny zástupca odvolateľa na pojednávaní dňa 16.09.2019 rozporoval toto ničím nepreukázané tvrdenie matky, a teda je neprípustné, aby súd z tohto tvrdenia matky vychádzal s poukazaním na argument, že „tvrdenie matky je ľahko overiteľné“. Ak sa okresný súd domnieval, že tvrdenie matky je ľahko overiteľné a zároveň na toto tvrdenie pri rozhodovaní o výške výživného prihliadal, mal vzhľadom na spornosť skutkových tvrdení túto „ľahko overiteľnú“ informáciu overiť dopytom na zamestnávateľa matky a za tým účelom odročiť pojednávanie. Pokiaľ ide o súdom prvej inštancie konštatovanú zmätočnosť týkajúcu sa úverových zmlúv, odvolateľ uviedol, že z pôžičky poskytnutej matkou bol vyplatený úver v S. W., ktorú zmluvu priložil k odvolaniu. Doposiaľ nevyplatený ostal ďalší (druhý) úver poskytnutý S. W., ktorý čerpali spolu s matkou maloletej na základe zmluvy o bezúčelovom splátkovom úvere č. 9913000629 zabezpečenom záložným právom k nehnuteľnosti z 18.02.2013, pričom predmetnú zmluvu už predložil do súdneho spisu ako dôkaz

počas konania. Tento úver spláca výlučne odvolateľ vo výške mesačnej splátky 189,34 eur. Pokiaľ súd prvej inštancie uviedol, že „Každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb“, odvolateľ v tejto súvislosti poukázal na zákonný predpoklad rovnakej životnej úrovne osoby oprávnenej (dieťaťa) i osoby povinnej (otca). Okrem nevyhnutných výdavkov otec nevynakladá finančné prostriedky na žiadne svoje voľnočasové aktivity, dovolenky či záujmy. Všetky výdavky, ktoré uviedol, slúžia na úhradu nevyhnutných nákladov, po odpočítaní ktorých je schopný hradiť výživné maximálne vo výške 130,- eur mesačne. V ďalšom otec poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov.

4. K odvolaniu otca podala vyjadrenie matka dieťaťa. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označila za vecne správne a spravodlivé, pričom súd zistil podrobne všetky skutočnosti potrebné pre určenie výživného. Výživné určené súdom prvej inštancie vo výške 200,- eur mesačne považovala za primerané vzhľadom na odôvodnené potreby maloletej, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca. Za účelové a nedôveryhodné považovala tvrdenia otca o jeho úveroch a pôžičkách, najmä preto, že ich čerpá už 10 rokov, a napriek tomu, že má príjmy i z pracovnej činnosti, nenadobudol žiaden hodnotnejší majetok. Matka poukázala, že už v návrhu na rozvod manželstva podrobne uviedla, ako otec začal požívať alkoholické nápoje, zdržiaval sa v pohostinstvách, kde si bral alkohol a cigarety „na sekeru“ a ona to musela za neho uhrádzať. V máji 2015 ota rodičia matky vyhodili z domu kvôli odcudzenej hotovosti, ukrývaniu prázdnych obalov od alkoholu. Súhlasila s tvrdením odvolateľa, že v zmysle Zákona o rodine má súd pri určení výživného prihliadať nielen na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča, na odôvodnené potreby dieťaťa, ale aj na vývoj životných nákladov a na skutočnosť, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhovala napadnutý rozsudok vo výroku III. ako vecne správny potvrdiť.

5. Otec v odvolacej replike zotrval na tvrdení, že súd prvej inštancie nedostatočným spôsobom zistil skutočný stav veci. K úverom a pôžičkám uviedol, že sa nejedná o účelové tvrdenia, nakoľko v konaní riadne preukázal, ktoré pôžičky a úvery musí splácať (mimo iné i za matku maloletej), pričom tieto záväzky riadne preukázal dôkazmi predloženými do súdneho spisu. Súdu predložil jednotlivé zmluvy, na základe ktorých musí pôžičky a úvery splácať. Z daného je jednoznačne zrejmé, že sa v žiadnom prípade „nezamotáva“ do matkou tvrdených „klamstiev“.

6. Matka v odvolacej duplike poukázala na rozpor v tvrdeniach otca, na ktoré poukazoval už súd prvej inštancie, právny zástupca matky aj kolízny opatrovník a podľa ktorých napriek tomu, že pravidelne platil výživné, bol zrazu nútený vziať si úver na splácanie výživného. Teraz spláca úver aj s úrokmi a z toho úveru platí výživné, čo je nelogické. Ďalej uviedla, že otec poberá okrem mzdy aj diéty vo výške cca 1.000,- eur mesačne a nie 100,- eur, ako je chybné uvedené v zápisnici o pojednávaní zo dňa 16.09.2019. I keď sa uvedený príjem nezapočítava do základu pre stanovenie výšky výživného, zvyšuje otcovi jeho životný štandard. Môže z neho splácať pôžičky a úvery, pretože je zrejmé, že diéty v plnej výške nepotrebuje na stravovanie.

7. Otec v podanom vyjadrení k vyjadreniu matky poprel, že by diéty poberal vo výške 1.000,- eur mesačne. Dané tvrdenie matky nie je podložené žiadnym dôkazom nachádzajúcim sa v súdnom spise. Príjem súdu riadne preukázal doloženými listinnými dôkazmi, ktoré boli riadne oboznámené na pojednávaní. Výživné hradí včas, čo potvrdila aj matka maloletej. Maloletej sa i nad rámec výživného snaží kupovať darčeky, napríklad pri príležitosti narodenín, menín či iných sviatkov počas roka, samozrejme zohľadňujúc svoje finančné možnosti. V prípade, že si to situácia vyžaduje, podieľa sa na úhrade neočakávaných výdavkov na maloletú, napríklad v súvislosti s pobytom v nemocnici. Dané skutočnosti boli nepochybne preukázané i na pojednávaní. To všetko i napriek tomu, že sám pre seba si nemôže dovoliť kúpiť žiadne veci nad rámec bežných potrieb. Záväzky, ktoré mu plynú z úverových zmlúv predložených do súdneho konania hradí výlučne otec, a to i napriek tomu, že finančné prostriedky poskytnuté z úveru boli použité na úhradu spoločných výdavkov s matkou maloletej.

8. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ustanoveniami § 65, § 66 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil vo výrokoch II. až V., t. j. o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti, o určení výživného, o úprave styku, ako aj o trovách konania. Vo zvyšnej časti, vo výroku I., ktorým súd manželstvo účastníkov rozviedol, zostáva rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý.

9. Krajský súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutočného stavu zisteného súdom prvej inštancie. Vzhľadom na charakter konania (úprava práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu) na základe podaného odvolania podrobil prieskumu napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu s výnimkou výroku I., ktorým súd manželstvo účastníkov rozviedol.

10. Krajský súd preskúmal výrok II. cit. rozsudku, ktorým bola na čas po rozvode manželstva maloletá D. zverená do osobnej starostlivosti matky a výrok IV., ktorým súd upravil styk otca s maloletou a dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol o zverení maloletej v súlade so zisteniami vyplývajúcimi zo zisteného skutočného stavu, keď na otázke osobnej starostlivosti o maloletú, ako aj na úprave styku sa rodičia zhodli. S ohľadom na vek maloletej je takéto rozhodnutie súdu prirodzené a rešpektuje najlepší záujem dieťaťa. V starostlivosti matky doteraz neboli zistené závažné nedostatky. Rovnako, pokiaľ ide o stretávanie sa otca s maloletou, maloletá na uvedené stretnutia reaguje pozitívne, k otcovi má vrelý citový vzťah. Úprava styku zohľadňuje proces udržiavania a prehĺbovania vzťahu otca a dcéry tak, aby zostal súčasťou jej života, aby nedošlo k vzájomnému odcudzeniu. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a IV.

11. Vo vzťahu k výroku III. rozsudku, ktorým bolo otcovi uložené prispievať na výživu maloletej, odvolací súd výšku výživného určenú v sume 200,- eur považoval za primeranú, zodpovedajúcu tak odôvodneným a preukázaným potrebám maloletej, ako aj možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom rodiča povinného platiť výživné (otca).

12. Pokiaľ odvolateľ namieta neúplné zistenie skutočného stavu veci pri určovaní výživného, odvolací súd poznamenáva, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci vykonal dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v ustanovení § 191 ods. 1 CSP, súčasne spôsobom plne zodpovedajúcim princípom mimosporového konania, umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil aj meritum veci. Navyše ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, pretože výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde prvej inštancie, ktorý musí dbať na to, aby nevylúčil taký dôkaz, ktorý má preukázať rozhodnú skutočnosť tvrdenu účastníkom konania.

13. I keď sa odvolateľ nestotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie, podľa ktorej najdôležitejším parametrom pri určovaní výživného sú majetkové pomery povinnej osoby, uvedené nemá vplyv na správnosť výroku rozsudku o výživnom. Podľa názoru odvolacieho súdu boli v konaní preukázané všetky rozhodujúce skutočnosti pre určenie výšky výživného, a to v rovnakom rozsahu vo vzťahu k zisťovaniu pomerov otca, ako aj matky maloletej. Súd prvej inštancie v tomto smere zisťoval príjmy a výdavky oboch rodičov, predovšetkým pravidelné, najmä náklady spojené s bývaním, výdavky na stravu, ako aj výdavky spojené s ošatením, zdravotným stavom, starostlivosťou o dieťa a domácnosť, pôžičkami, ako aj odôvodnené potreby maloletej. Odvolací súd dodáva, že výživné musí byť určené tak, aby z neho mohli byť uspokojované potreby vyživovanej osoby nielen pravidelnej povahy, ale aj výdavky nepravidelné. Miera uspokojovania týchto výdavkov vždy závisí od možností, schopností povinnej osoby. Pre určenie výšky výživného k maloletému dieťaťu sú preto rozhodujúce reálne zárobkové schopnosti a možnosti povinného rodiča, ktoré sú dané jeho subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, zdravotným stavom, vzdelaním, pracovnými skúsenosťami a pracovnou pozíciou), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam povinného rodiča. Pre účely stanovenia výšky výživného je tak potrebné skúmať majetkové pomery, životnú úroveň, počet iných vyživovacích povinností povinného rodiča. Súd pri určení vyživovacej povinnosti prihliada aj na odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré môžu byť rôzne a sú závislé predovšetkým od veku, zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu obsahu jeho prípravy na jeho budúce povolanie a pod. Výživné pre dieťa totiž neslúži len na uspokojenie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (strava, ošatenie, obuv, atď.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a pod.). Zároveň je potrebné prihliadnuť aj na príjmy a výdavky rodiča, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti.

14. Z uvedených zásad súd prvej inštancie vychádzal. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že maloletá D. navštevuje 2. ročník základnej školy, býva s matkou. V danom prípade predstavujú odôvodnené

potreby maloletej náklady na školu, stravu, ošatenie, bývanie, hygienu. Maloletá v súčasnosti nemá závažnejšie zdravotné problémy, v súvislosti s predchádzajúcim ochorením užíva pravidelne prípravok na podporu imunity - Imunoglukán. Odvolací súd v tomto smere odkazuje na skutkové zistenia súdu prvej inštancie, ktoré vyplývajú z odôvodnenia jeho rozsudku, kde sú podrobne uvedené náklady matky vynakladané stravu, bývanie, na školu, výdavky týkajúce sa zdravotného stavu maloletej. Ponechaj výšku výživného na sume 130,- eur, tak ako to navrhoval otec, sa nezodpovedá odôvodneným potrebám maloletej, keďže maloletá je v porovnaní s obdobím (rok 2017), v ktorom bolo výživné v tejto výške určené staršia, z ktorého dôvodu stúpajú nároky na oblečenie, obuv, hygienické potreby a navštevuje základnú školu, s čím sú tiež spojené zvýšené výdavky.

15. Pokiaľ ide o majetkové pomery otca, aj odvolací súd dospel k záveru, že umožňujú otcovi, aby vo väčšej miere ako doposiaľ prispieval na potreby maloletej, a to nielen na základné a nevyhnutné potreby spojené s výživou, školskou dochádzkou, bývaním, stravou, ale aj na voľnočasové aktivity, ktoré môžu pozitívne rozvíjať jej osobnosť. Súdom prvej inštancie zistený priemerný mesačný príjem otca a jeho mesačné výdavky mu umožňujú platiť výživné v určenej výške. Na strane otca je potrebné zohľadniť, že má iba jedinú vyživovaciu povinnosť, a to k maloletej. Vo vzťahu k záväzkom otca, tento nesúhlasil s konštatovaním okresného súdu, že si dvakrát zarátal ten istý výdavok - splátku S. W., a. s. a splátku pôžičky svojej matke (ktorou pôžičkou mal vyplatiť aj dlh voči S. W., a. s.), zo zmlúv predložených otcom vyplýva, že sa nejedná o ten istý záväzok. Okresný súd však zároveň konštatoval, že ak by aj zrátal všetky výdavky, tak ako ich vyčíslil otec, bude tento schopný platiť určené výživné bez toho, aby jeho výdavky presiahli jeho príjem. Uvedené konštatovanie má oporu vo vykonanom dokazovaní a odvolací súd sa ním stotožňuje. Pokiaľ matka poukázala na sumu 1.000,- eur, ktorú otec dostáva ako „diéty“, v dôsledku čoho sa mu zvyšuje jeho životný štandard, uvedené tvrdenie nebolo podložené žiadnymi listinnými dôkazmi. Navyše otec toto tvrdenie poprel s tým, že výška „diét“ predstavuje 100,- eur.

16. Vyživovaciu povinnosť k maloletej má nepochybne aj matka. Pri určovaní výživného musí súd vziať do úvahy životnú úroveň a celkové pomery oboch rodičov. Na strane matky je potrebné zohľadniť to, že sa o dieťa osobne stará a touto osobnou starostlivosťou, ktorá je postavená na roveň finančným plneniam, si plní aj svoju vyživovaciu povinnosť. Osobná starostlivosť o dieťa sa chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného musí brať do úvahy. Miera, v akej treba prihliadať na osobnú starostlivosť o dieťa v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, sa mení podľa veku dieťaťa, resp. jeho zdravotného stavu. S vývojom dieťaťa sa mení skladba starostlivosti o dieťa (pribúda školská dochádzka, záujmy, voľný čas dieťaťa), na druhej strane sa dieťa stáva samostatnejšie, čo je dôvodom, pre ktorý podiel osobného výkonu starostlivosti na vyživovacej povinnosti klesá.

17. Matka na pojednávaní pred súdom prvej inštancie uviedla, že od septembra 2019 má dôjsť k zníženiu jej príjmu. Súd však musí vychádzať zo stavu v čase jeho rozhodovania, a preto je potrebné vychádzať z jej doterajšieho priemerného mesačného príjmu vyčísleneho vo výške 564,68 eur. I tak je jej príjem výrazne nižší ako príjem otca. Matka musí zároveň zabezpečovať stravovanie maloletej, jej bežné potreby, dohliada na jej školskú dochádzku, záujmy. Zároveň je potrebné prihliadnuť, že maloletá má aj bytové potreby, ktoré zabezpečuje matka. Tie taktiež musia byť zohľadnené v oprávnených potrebách dieťaťa a na strane matky musí byť prihliadnuté na zabezpečovanie týchto potrieb ako na plnenie vyživovacej povinnosti. Matka sa podieľa na výžive maloletej a zároveň v prevažujúcej miere zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletú D..

18. Odvolací súd preto uzatvára, že súdom prvej inštancie určená výška výživného v sume 200,- eur mesačne rešpektuje jednak preukázané odôvodnené potreby maloletej, ako aj možnosti, schopnosti a zárobkové pomery povinného rodiča - otca, ktorého priemerný čistý mesačný príjem predstavuje cca 1.039,- eur. Zohľadňuje tiež príjem matky a skutočnosť, že hradí výdavky spojené s bývaním a stravou maloletej. V súvislosti s argumentáciou otca, že okrem nevyhnutných výdavkov nevynakladá finančné prostriedky na žiadne voľnočasové aktivity, dovolenky či záujmy, odvolací súd ešte dodáva, že nepochybne miera potrieb dieťaťa je determinovaná možnosťami a schopnosťami povinného rodiča, ak to možnosti a schopnosti povinnej osoby umožňujú, môžu byť uspokojované aj nadštandardné potreby maloletého dieťaťa. V prípade, že to možnosti a schopnosti povinnej osoby neumožňujú, je potrebné, aby výživné pokrylo najmä základné a nevyhnutné potreby dieťaťa. V tomto prípade výška určeného výživného rešpektuje možnosti a schopnosti povinného rodiča a slúži na krytie najmä základných potrieb maloletej, keďže z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by maloletá používala výživné na pokrytie nadštandardných potrieb, na nákladné dovolenky, či iné aktivity.

19. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil ako vecne správny aj výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým určil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 200,- eur mesačne.

20. Vecne správnym je aj výrok napadnutého rozsudku o trovách konania (výrok V.), ktorý plne zodpovedá ust. § 52 CMP aplikovaného súdom prvej inštancie na prejednávajúcu vec.

21. Výrok o trovách odvolacieho konania sa zakladá na aplikácii ustanovenia § 52 CMP.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa

rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)